

Izgradnja sve većeg broja hidroelektrana u jugoistočnoj Europi mogla bi izazvati neprocjenjive štete po globalno važne točke biološke raznolikosti, upozoravaju stručnjaci u međunarodnom znanstvenom časopisu.

Analiza objavljena u časopisu „Renewable and Sustainable Energy Reviews“ (Recenzije o obnovljivoj i održivoj energiji) usmjerila se na rijeke dunavskog sliva u Sloveniji, Bosni i Hercegovini, Srbiji i Crnoj Gori, koje ujedno čiji sliv zahvaćaju i oko dvije trećine hrvatskog kopna.

Duž tih rijeka radi čak 636 hidroelektrane, a u planu je izgradnja dvostruko većeg broja njih, dok su postaje za praćenje bioraznolikosti rijetke, pa je teško procijeniti utjecaj hidroelektrana na riječni tok, ribe i beskralješnjake, upozorava troje autora teksta od kojih je jedan, Krešimir Žganer iz Hrvatske, a dvoje, Helena Huđek i Martin T. Pusch iz Njemačke. Od ukupnog broja hidroelektrana 42 njih, odnosno samo 6 posto su velike, tj veće snage od 10 MW, koje raspolažu s 94 posto ukupnog instaliranog kapaciteta, dok su 72 srednje snage od 1 do 10 MW, i 522 male.

Male hidroelektrane čine 82 posto ukupnog broja, a daju samo 2 posto struje, a njihov broj se naglo povećao nakon 2000. godine.

Čak 1015 km toka rijeka je pretvoreno u akumulacije, što posve mijenja stanišne uvjete živog svijeta, a na 59 hidrocentrala utvrđena su zagađenja, kaže se.

Većina hidroelektrana se nalazi u slivu rijeke Save, njih 438, i Drave 110, tako su glavni tokovi dvaju rijeka snažno iskorišteni za proizvodnju struje.

Na rijekama dunavskog sliva planira se izgradnja novih 1315 hidroelektrana, najviše u Srbiji i Bosni i Hercegovini, kaže se.

Autori napominju za svoj tekst da daje prvi regionalni pregled korištenja hidroenergije i dostupnih izvora podataka o njezinom utjecaju na okoliš za područje izvan Alpa te snažno upozoravaju da trenutni hidrološki i biološki monitoring na navedenim rijekama nije dovoljan za procjenu ekoloških utjecaja.

U članku „Pregled brana za hidroelektrane u jugoistočnoj Europi - distribucija, trendovi i dostupnost podataka o nadzoru na primjeru višenacionalnog podunavskog sliva“ autori zaključuju da projekti hidroelektrana mogu proizvoditi ekološki prihvatljivu električnu energiju samo ako su izgrađeni na pravim mjestima i uz odgovarajuće mjere ublažavanja.

Izvor: rs.seebiz.eu